

BUTIK & BAGERI

ODLA TOMAT

Fröet och den lilla plantan

I Sverige förkultiverar vi tomater inomhus. Ska man ha tomaterna i växthus är det lagom att så fröna i början av mars och utomhus i början på april. Tomatplantorna bör vara mellan 6 till 8 veckor gamla innan de planterats ut i växthus eller på friland. Groningstemperatur bör vara mellan 22-26 grader och pluggen eller såjorden bör vara väl vattnad när fröet sås. Täck fröet med plast eller en genomskinlig kupa. Det är oerhört viktigt att de små plantorna får tillräckligt med ljus. Belysningen kan vara allt från växtlampor till lysrör. Det viktiga är att man låter växterna sova i 6 till 8 timmar per dag. Ett bra riktmärke på hur mycket ljus man ska ha är 80-100 watt per kvadratmeter. Med nyare LED belysning kan man oftast gå ner lite i watt per kvadratmeter, lite beroende på vilken typ av belysning man använder.

När fröet har börjat gro och fått två hjärtblad är det dags att ta bort plasten eller kupan. Nu är det viktigt att vattna med ljummet vatten och hålla en jämn temperatur runt 22 grader. Extra belysning på de små plantorna gör de starkare och ger mer frukt till sommaren.

Omplantering och utplantering

När plantorna är ca 3-5cm höga och rötterna börjar växa igenom krukans eller pluggens botten är det dags för omplantering. Här kan man sätta ner den lilla plantan djupt i jorden så man bara ser bladen och ingen stam under bladen. Då blir plantan stabilare och får ett större rotsystem. Plantera plantorna i en välgödslad jord. Tänk på att plantorna ska stå i 4-6 veckor så välj en större kruka (12-15cm). De första 2 veckorna efter omplantering bör man hålla en temperatur runt 20 grader och sedan kan man sänka temperaturen ner till 17 grader lite beroende på hur mycket ljus man har.

Vid utplantering i växthus ska det inte bli under 10 grader på natten. För optimal skörd ska man helst inte gå under 15 grader. Plantera direkt i jorden eller i en stor kruka. Krukstorleken bestämmer hur mycket man måste vattna.

Tänk på att tomaterna blir stora så det krävs lite olika hjälpmedel för att plantorna inte ska brytas av. Glöm inte att tvätta och desinficera era krukor och material innan ni planterar. Det är bra att använda krukor som är minst 25cm i diameter eller större för att inte behöva vattna flera gånger per dag.

Skötsel och gödning

När tomaten börjar växa kan man börja sköta den. Tomater blir höga så de ska ha något att klättra på eller så binder man upp dem. Alla tjuvar ska man ta bort ju tidigare man tar bort dem ju bättre är det för plantan. Bind upp eller snurra tomaterna runt ett snöre en gång i veckan och ta bort tjuvarna. Många sorters tomater klarar av 2 toppar utan att de är ympade. De flesta sorters hobbytomater klarar av upp till 16 klasar tomater.

Bladen under första mogna tomaten kan man skära bort. Bevattningen ska vara regelbunden och tomater kräver mycket näring. Läs noga på förpackningen till gödningen man använder. För lite ger en svag planta och för mycket dödar man rötterna och plantorna dör.

Tomater kräver massor av näring för att producera frukt och växa. Välj en tomatgödsel med mycket kalium och kontrollera så det finns gott om micronäringsämnen.

Förhållandet mellan kalium och kväve (K/N) ska vara 1,1-1,4 och förhållandet mellan kalium och kalcium (K/Ca) ska vara 1-2. När tomatplantorna börjar blomma ska gödselreceptet ändras, så att det tillförs väsentligt mer kalium. Förhållandena bör nu vara K/N 1,7-2,0 och K/Ca 1,8-2,2. Detta ger bättre frukt kvalitet samt längre hållbarhet på tomaterna.